

'De aarde ' paar graden

Nederlanders hoeven niet wakker te liggen van de gevolgen van klimaatverandering, zegt de invloedrijke econoom en klimaatonderzoeker Richard Tol. 'Het idee dat onze kleinkinderen gevaar lopen omdat de aarde opwarmt, is volslagen mesjogge.'

GERBEN VAN 'T HOF

Richard Tol (1969, Hoorn) studeerde econometrie en promoveerde in 1997 in de klimaatwetenschap aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. In 2007 won hij als lid van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) de Nobelprijs voor de Vrede. In 2013 weigerde hij het nieuwe klimaatrapport samen te vatten. Hij vond de conclusies van IPCC te negatief. Tol is hoogleraar economie aan de Universiteit van Sussex. Hij is getrouwd en heeft kinderen.

Richard Tol

Richard Tol (46) sluit tijdens het praten af en toe zijn ogen. Hij zit heerlijk onderuit gezakt in een kantine van de Universiteit van Sussex nabij het Zuid-Engelse Brighton. Hij krabbelt aan zijn baard. Formuleert zorgvuldig. De Nederlander behoort tot de belangrijkste economen ter wereld. Is een gerenommeerd klimaatonderzoeker. Met een opengeknoopt houthakkershemd, grijze kuif en mat in zijn nek.

De wereld is in rep en roer over het klimaat maar u beweert dat klimaatverandering geen probleem vormt?

„Er is geen enkele reden om aan te nemen dat klimaatverandering nou zo verschrikkelijk is. Tenzij je fondsen werft voor Greenpeace of een politicus bent die zich als redder van de mensheid presenteert. Dan heb je er baat bij om de boel te overdrijven. De realiteit is dat het klimaat

nauwelijks invloed heeft op ons welzijn en onze welvaart. Er wonen gelukkige en rijke mensen in bloedheet Singapore maar ook in steenkoud Canada. Er zijn mensen ongelukkig en arm in bloedheet Kenia maar ook in steenkoud Mongolië. Klimaatverandering is ook niet het belangrijkste milieuprobleem. Vieze lucht veroorzaakt op dit moment grofweg vier miljoen doden per jaar. Het VN-klimaatpanel IPCC stelt dat we aan het eind van deze eeuw maximaal een miljoen doden kunnen toeschrijven aan klimaatverandering. Dus een probleem dat over 100 jaar een miljoen doden veroorzaakt, is belangrijker dan een probleem dat nu miljoenen doden veroorzaakt? Volstreekte kolder."

Het een na het andere warmterecord wordt gebroken. Poolijs smelt, de zeespiegel stijgt. Maar iedereen die zich daar zorgen om maakt, kletst dus uit zijn nek?

„Er is sprake van massahysterie. Klimaatverandering is een heel complex onderwerp. Er wordt nog maar kort onderzoek naar gedaan. We weten een heleboel simpelweg niet. We weten wel dat er meer broeikasgassen in de atmosfeer zitten en dat het daardoor warmer wordt. Het IPCC, waar ik jaren heb meegeschreven aan de klimaatrapporten, gaat uit van een opwarming van maximaal een graad of 5. De opwarming tussen 06.00 uur 's ochtends en 12.00 uur 's middags is gemiddeld 8 graden.

Natuurlijk merken mensen dat het momenteel warmer is dan normaal. Ik heb een paar dagen terug het gras nog gemaaid. Dat slaat nergens op, het is winter. Maar dat het in een bepaald jaar of periode warmer is dan normaal, is niet noodzakelijkerwijs een teken van klimaatverandering. En zelf als het wel zo is, dan zullen de gevolgen eerder subtiel zijn dan dramatisch."

Het KNMI stelt dat het 'code oranje voor het klimaat' is.

„De jongens en meisjes van het KNMI moeten doen waarvoor ze betaald worden: het weer voorspellen. Ze hebben nul expertise op het gebied van klimaatbeleid. Ze weten niets over energiebeleid en niets over economie en moeten dus hun mond houden. Nee, ik vind ook niet dat ik de onderhandelaars op de klimaatop in Parijs tekort doe. Er is niets verrassends uit die top gekomen. Er is geen enkel verband tussen de doelstellingen en het gevoerde klimaatbeleid. Wat dat betreft zijn deze klimaatafspraken net zoiets als de wereldvrede: het zou goed zijn als die er is maar we gaan verder met vechten. Oftewel, met het gebruik van olie en gas. Het komt er in het klimaatakkoord op neer dat een parlement nu moet aangeven wat het in 2100 gaat doen. Dat heeft natuurlijk geen enkele betekenis en wat mij betreft kan het aantal klimaatoppen dan ook drastisch worden teruggeschroefd.

Ik weet dat overheden liever niet horen dat de tienduizenden ambtenaren die zich met klimaatbeleid bezighouden overbodig zijn. En milieuorganisaties die zich bezig houden met het klimaat nemen het me niet in dank af als ik zeg dat ze zich beter op iets anders kunnen richten. Als een land de uitstoot van broeikasgassen wil verminderen, moet het gewoon een koolstofbelasting invoeren en in ruil daarvoor de loonbelasting verlagen. Niet iedereen werkt, maar iedereen gebruikt wel energie. Voor zo'n koolstofbelasting heb je aan drie ambtenaren op het ministerie van Financiën genoeg. Want zo ingewikkeld is het heffen ervan niet. Bedrijven kunnen zich ondertussen concentreren op schonere vormen van energie. Technisch is het mogelijk. We weten hoe we wind, zon en waterkracht moeten omzetten in elektriciteit. Zonder subsidie graag. Want zolang er subsidie is voor windmolens, zonnepanelen of wat dan ook, investeren bedrijven niet in

producten voor over 25 jaar. Je moet ze geen wortel voor de neus houden, maar koolstofbelasting gebruiken als stok om ze op te jagen.

Ook moet het klimaatbeleid veel simpeler. Er zijn te veel regels. Dat scheidt onduidelijkheid. Europa stelt bedrijven voor een enorm dilemma: De CO2-uitstoot moet naar beneden en de lucht moet schoner. Om aan beide milieudoelstellingen te voldoen, sjoemelde Volkswagen met de software in de auto's in plaats van een technische oplossing te zoeken. Nu dreigt het bedrijf ten onder te gaan, kunnen onderzoeken naar luchtkwaliteit de prullenbak in en moet het klimaatbeleid op de schop. Niemand schiet hier iets mee op."

Maakt u zich zorgen dat de toekomst van uw kinderen in gevaar is door klimaatverandering?

„Geen moment. Ik vind me ook vreselijk op als ik mensen als Al Gore hoor zeggen dat hij zich zorgen maakt om de toekomst van zijn kleinkinderen. Compleet mesjogge. De beste schatting is dat de zeespiegel deze eeuw een halve meter stijgt. Dat is van de grond tot onze knieën. Nederland heeft het geld en de kennis om er iets tegen te doen. Het zijn de allerarmsten die door klimaatverandering worden getroffen. Het gaat om de kleinkinderen van de mensen in een land als Bangladesh, dat wel gevaar loopt door de zeespiegelstijging. Maar waarom zijn we plotseling bezorgd om de kleinkinderen van mensen die ons weinig kunnen schelen. Armoede is een groter probleem dan klimaatverandering. Help je de armen door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen of door de armoede te bestrijden? Een belangrijke vraag waarop nog niemand een duidelijk antwoord heeft."

kan best een

warmer